

PSAT 8/9

Bluebook Test Directions

Translated into Navajo for Students

Notes to the Proctor

Using this document on test day:

Distribute this document once students are seated.

Students may use this document to read translations of the directions that are read aloud or displayed in Bluebook. Students may keep this document open and on their desk during the entire testing period. Students may **not** be given additional time, unless approved by College Board as a separate accommodation.

Collect this document from each student at the end of testing and securely destroy it.

Ółta'í Bich'j' Hane' Adaalnéhígíí

Díí éí bik'ehgo nida'doonishí saad háádilyaago Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí nich'j' yídóoltah, náá'áldó'go Bluebook biyi' bik'ehgo nida'doonishí biká'ígíí áldó'. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bik'ehgo nida'doonish Bilagáana bizaad k'ehgo biká'ígíí yółta'go hazhó'ó bee bíighah nołh. Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí yółta'ígíí t'áá hait'éego dah baąąh na'idikid nee hólóqgo, t'áá shóqdí yah diilníih dooleeł.

- Díí bik'ehgo nida'doonishí saad bee baa náhóone'ígíí doo t'áá saad doo saadgo beeł'ée da dooleeł; nidi yaa halne'ígíí t'áá alheet'é.
- Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí bee ahodooníígíí doo bee í'neel'ąąhí aniléhígíí doo bidadeet'i'ígíí t'óó yitis hidigháah dooleeł.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhish bikáá' naalnishí bikáá' dah siltsoozgo bíighah, nidi bee í'neel'ąąhí íiltsohgo yah anídoaltsos.
- Díí naaltsoos bee ha'dilyaaígíí DOO naaltsoos bikáá' na'adzooigo choo'j' DA.
- T'áá ha'át'íishj' bee áka'e'eyeedígíí bee nihá lá' azlj'igo bee í'neel'ąąhí ółéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí la' náná bik'ehgo nida'doonishígíí Bilagáana bizaad k'ehgo yee nihíł halne dooleeł.
- Nida'ashch'ąą'go t'áá ha'át'íishj' yaa halne'ígíí díí naaltsoos hadilyaaígíí biyi' t'áá ha'át'íishj' íiyisíí baa hane'ígíí yee nihíł halne' biniiyé choo'j' dooleeł.

Bee baa hane'í íiyisíí bóholníhígíí

Saad bik'ih da'íjinígíí éí bik'ehgo nida'doonish Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhí nich'j' yídóoltahígíí yaa halne'.

1 Bee Í'neel'ąąh Bijñ Saad Bee Hada'adziihígíí

1.1 Yá'át'ééh dóo Wóshdęé'

Yá'át'ééh dóo Wóshdęé'. Díí jñh aniléehígíí éí PSAT 8/9, díí éí ólta'ídi bóhool'aahígíí yiné'ñh. Díí k'ad éí hodahdi ólta'ídi ha'át'íishñ t'áa yédirgo binináánilnishgo binááhoof'aah dooleehígíí dínii'ññ.

T'áa shogodí díí bik'ehgo nida'doonishígíí hazhó'ñ yisinólt's'ąą'. Altsoh í'iishdlaago, bee hahodoolzhish bicode nihich'ñ' kóshléeh dooleeł. Yah e'edááh t'ahdoo altsoh hadiléehgóogo, yinishta' bináh altsé ne' aniléeh. Hodíina'go altsoh adííliíł.

Bik'ehgo ádahodoonihígíí yinishta'go t'áa shikée' néshñ dooleeł nínizingo, **Review the Instructions (Bik'ehgo Áhodoonihígíí Nánél'ñ)** bił adilchííd. T'ahdoo bee hahalzhíish code silkidíñ' anilkeedí, **Help (Áka'e'eyeed)** bił adilchííd áádóo **Verbal Instructions (Bik'ehgo Ádahodoonihígíí Ach'ñ' Wólta')** bił adilchííd.

Bee nahaz'áanii bik'eh anit'é dóo bee í'neel'ąąhí bee hadít'éhígíí doo háída bee bił hane'ígíí bee lá' asiniññ'. T'áa haishññ bee nahaz'áanii doo yik'eh at'ínígíí éí t'óo bi'deeshnih, dóo bee bá deidzohígíí t'óo ąądoolzññ. Náá'áldó'go náás hodeeshzhiizhgóo College Board bee ida'neel'ąąhí iidoolihígíí dooda dooleeł.

Béesh lichii'ii nitsékees nani'áhígíí biyi' Bluebook t'éiyá ąą'át'é áko bééesh lichii'ii yee nidaalnishí bee lá' azl'ígíí choiní'ñ. Náána la' bił hada'dít'éhígíí ąą'át'éego yidooltseéł dóo bee há yiidzohígíí t'áa ąądoolzññ.

Náána la' bił hada'dít'éhígíí altsoh nahjñ' kóléeh. Altsé daats'í Bluebook ne' aniléeh dóo altsoh í'iinilaago ąą'ánáadiidliíł. Háídaash bił hada'dít'éhí la' náána nahjñ' kólnéeh yinízin?

1.2 Béesh Lichii'ii Yee Nidaalnishí dóo Bee Nida'doonishígíí

Bluebook biyi' yee nihoni'ánigi at'éego nihitahgóo tadideeshaalgo íishjášhññ bikáá' nanilnishí bikáá'dóo nahjñ' a'íinil. Náá'áldó' bee nida'doonish bee níká'e'eyeedígíí naadeeshnił. Bee alhxi'ayiidzohí la' yini'ąągo, íishjášhññ t'áa daats'í t'áa áko dinéesh'ññ.

Béesh bee hane'í, ná'oolkił alátsíin naaznil haniihí, doodago náána la' béesh lichii'ii yee nidaalnish doo bee haz'ánigi naaháago, k'ad inídahogéés.

Bee alhxi'ayiidzohí la' yini'ąągo, íishjášhññ t'áa daats'í t'áa áko dinéesh'ññ.

Á naaltsos bikáá' na'adzooí naniłtsos. Hódahdi nishnáájigo nástl'ahigi nizhi' t'áa át'é aniléeh. Íneel'ąąhí iiltsoh bikée'dóo yah anidííłtsos, dóo t'áadoo niheesdqzí.

1.3 Bee Í'neel'ąąhí Bee Áka'aná'awo' Bee Íghah Asdzínígíí

Da'ółta'í síłkíd yółta'í doodago ła' nááná béésh łichí'ii yee nidaalnish áka'análwo'í bee í'neel'ąąhí yee ádailéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí yidóoltah:

Síłkíd yółta'í doodago ła' nááná béésh łichí'ii yee nidaalnish áka'análwo'í bee haz'ánígíí choinoł'įįgo, k'ad bee hoo'a'ídąą' íishjáashįį nidaalnish. Bénałniih, béésh łichí'ii yee nidaalnishí biyi' bee dahane'í biyi' alyaaígíí chodeinoł'įįgo bíighah.

Bluebook Áka'e'eyeed niłsoozígíí biyi' bee baa hane'í ła' nááhódlóh.

Da'ółta'í **Bila' Ashdla'ii Ółta'í** bee í'neel'ąąhí yee ádailéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí yidóoltah:

Ółta'í nida'idikid t'áá hodiits'a'go wókeedgo yółta' dooleeł. T'áá íiyisíí bóholníh ts'ídá t'áá biká'ígi át'éego t'éiyá wółta'. Doo yaa náhalne' da dooleeł, izhąshįį ółta'í yókeed nidi.

Da'ółta'í **ak'ih ni'iiníí** bee í'neel'ąąhí yee ádailéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí yidóoltah:

Ak'ih ni'iiníí éi bee náhane' dóo hasht'éé daayaa'ígíí ółta'í aniigo t'éiyá neizoh. Doo éi ółta'í yá neik'í yáłti' da' t'áá haashįį yit'égo bee náhalne'ígíí ałąą ádooníł. Da'ółta'í binaanish néinél'į yinizingo, ak'ih ni'iiníí éi ółta'í bee náhane' ayiilaaígíí yich'į' nináyolta' dooleeł.

Da'ółta'í **bik'ih nida'ach'ąąhí/bik'ih ni'diniihgó wółta'ígíí** bee í'neel'ąąhí yee ádailéehgo, Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí díí yidóoltah:

Bik'ih nida'ach'ąąhí éi yizhí dabiká'ígíí dóo námboo hazhó'ó baa hane'í dinit's'a'ígíí t'áá ałhxeelt'é.

1.4 T'óó Honígháníjį' Nahgóó Na'adáhígíí dóó Akéedi Bik'ehgo Ída'doolníłígíí

T'áá shqodí díí t'óó honígháníjį' nahgóó na'adáhígíí bik'ehgo ída'doolníłígíí hazhó'ó baa ákonínizin.

Bluebook éi hahgo t'óó nonígháníjį' nahgóó na'adáhígíí yee nił halne' dooleeł. T'áá hoolzhishgi t'óó honígháníjį' nahgóó na'adágo, **More (Ła' Nááná)** dabiká'įjį' adínáál dóó **Unscheduled Break (T'óó Honígháníjį' Nahgóó Na'adáh Doo Bee Hoo'a'ígíí)** bił adilchííd. T'óó honígháníjį' nahgóó na'adáh doo bee hoo'a'ígíí íinilaago, bee í'neel'ąąh bee hoo'a'ígíí bi'oh dooleeł.

T'óó honígháníjį' nahgóó na'adáh bee áka'anída'awo' bee lá' azł'ígíí nee hólóogo, tóo oolkiłí biyaagi **Pause (Áłtsé)** bik'ih diilníh áko bee í'neel'ąąh bee hoo'a'ígíí doo bi'oh dooleeł da.

Náá'áldó', t'áá ałahjį' t'áadoo íits'a'í sinídáh háálá Bluebook éi ła' nijizįh oolkiłígíí yee yoolkił, dóo bił dah nahisínítánígíí t'áá ałąą oolkiłgo t'óó honígháníjį' nahgóó na'adáhígíí dóo nibee íneel'ąąhí altsoh aniléeh dooleeł.

K'ad naakigo bohólníhgo béédahaniih dooleełígíí bee nihił íishjání ashłéeh.

Bee hádaidzohí bee ináhodoot'ih bits'ąą, nibéesh lichíi'ii yee naalnishí t'áa ąą'ádaat'é doodago t'áadoo bik'é'asti'í niléi í'neel'ąąh bee hoolshizh biyi', t'óó honíghánijj' nahgóó na'adáhígíí boolta'. Haalá Bluebook doodago nibéesh lichíi'ii yee naalnishí atch'í' kójiil'j'ih niléi naalkidí bikáa'j'í' **Congratulations (Nizhóní Bíighah)** haalkidgo índa.

Oolkíhígíí biláhooshzhiizhgo dóó naalkidí doo yini'j'igóogo, yah didílnih. Náá'aldó'go, béesh lichíi'ii yee naalnishígíí ąą'át'éego t'áadoo íits'a'í sinidá ni'nildii'gó índa.

T'áa hoolzhishee naaltsoos bikáa' na'adzooí la' náánínizingo doodago shiká'adoowoł nínizingo, yah didílnih dóó nich'í' deesháał. Doósh la' na'idolkid da?

Hodíina'go code bee hahalzhishígíí nich'í' kódeeshííł. Code bikáa' íinilaago dóó **Start Test (Bee Í'neel'ąąhí Bee Hahalzhíish)** bił adidíłchíł, oolkíhígíí hadookił dóó bee í'neel'ąąhí anilééh dooleel.

Code silkidígíí t'ahdoo yiniłtséégoogo, Bluebook altsoh bii' yah aninááh.

Code bee hahalzhishígíí k'ad yidéeshtah dóó bikáa' na'adzooí bikáa' adeeshííł. Wołbee Ádaah t'j'ih!

Diné bee í'neel'ąąhí yinaagháhígíí hastąągo námboo sinilígíí code hodiits'a'go nich'í' yidóoltah dóó bikáa' na'adzooí yikáa' iidoolíł.

1.5 Bee Í'neel'ąąhí T'áa Át'é Nánél'j'ih

Díi kwe'é éi Bee Í'neel'ąąhí T'áa Át'é Nánél'j'ih bik'ego nida'doonishígíí bee saad hadilyaago Bluebook biyi' yit'j'igo alyaa.

Béesh lichíi'ii yee naalnishí PSAT 8/9 éi Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh dah shijaa' dóó Ánéet'e' Naadzooígíí dah shijaa'ígíí biyi'.

1 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh (54 Nida'idikid)

Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoh Naaltsoos dah shijaa'ígíí biyi' naaltsoos bee ó'oo'h'ahí naaki. Naaltsoos bee ó'oo'h'ah t'áa altsoh 27 nida'idikid bee hóló.

2 Góne' Dah Shijaa'ígíí: Ánéelt'é' Naadzooígíí (44 Nida'idikid)

Ánéelt'é' Naadzooígíí dah shijaa'ígíí biyi' naaltsoos bee ó'oo'h'ahí naaki. Naaltsoos bee ó'oo'h'ah t'áa altsoh 22 nida'idikid bee hóló.

Naaltsoos Bee Ó'oo'h'ah

Dah naazhjaa'ígíí biyi', naaltsoos bee ó'oo'h'ahí naakigo sinilígíí t'áa al'ąą haanízahj'í' oolkiłgo bee ni'doonish. Bíighahdąą', naaltsoos bee ó'oo'h'ahí biyi' bee náhane' nát'ąą' nináninél'j'igo bíighah. Oolkíhígíí ádin bik'ih dah azkéęzgo, t'áa áko náás dah diniináał. T'áa naaltsoos bee ó'oo'h'ahí t'áa háidíishj'í' bee náás dah diniyáago, doo nát'ąą' baa níidiáał da.

Bik'ehgo Nida'doonishígíí

Hait'éego nida'idikid bee náhane'í ádaalne'ígíí biniiyé bik'ehgo nida'doonish dah naazhjaa' bee hahwiilzhishí bikáa'. Silkidígíí hódahdi nisht'ahjigo t'áa hoolzhish bik'ehgo nida'doonishígíí nínił'j'igo bíighah.

1.6 Reading and Writing Module Directions

 Díí kwe'é éí Naaltsoos Wólta' dóó Saad Naadzoóígíí naaltsoos bee ó'oh'aah biniyé bik'ehgo nida'doonishí saad bee ánályaago Bluebook biyi'.

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' éí nida'idikid t'áa dikwíishjî bidaholníhgo wolta'ígíí dóó na'adzoh yaa halne'. Nida'idikid t'áa altsoh t'áa'á'í doodago la'í dah hane' dah naazhjaa', díí la' baa hane'go nááhéesdzohgo nidaashch'ąą' doodago nidaashch'ąą'ígíí dabiya'. Saad dah shijaa'ígíí dóó na'idikid t'áa altsoh hazhó'ó yinilta' áádóó hane' dah shijaa'ígíí binahjî' na'idikidígíí bee náhane' bik'ih diilníh.

Díí dah shijaa'ígíí biyi' nida'idikid t'áa altsoh bee náhane' bitah hadláhígíí djî'go daaszoh. Nida'idikid t'áa altsoh t'áa'á'í t'áa ákot'éego baa hane'.

1.7 Math Module Directions

 Díí éí bik'ehgo nida'doonishí saad háádilyaaígíí át'é dóó Ánéelt'e' Naadzoh naaltsoos bee ó'oh'aah t'áa'álah naaltsoos binahjî' éédahozinígíí Bluebook biyi'silkid.

BIK'EHGO NIDA'DOONISHÍGÍÍ

Díí dah shijaa'ígíí biyi' t'áa dikwíigo shjî' ánéelt'e' naadzoh bibee na'anish bódahólníhgo baa náhat'jh.

Nida'idikid t'áa altsoh bee ałhxi'ayiidzóhí choo'jigo bee haz'ą. Bee í'neel'ąąhí biyi' hoolzhishgo naaltsoos binahjî' éédahozinígíí, bee ałhxi'ayiidzóhí, dóó díí bik'ehgo nida'doonishígíí bich'j' ahoot'i'.

Ákoh nidi t'áa lahgo át'éego yaa halne'go:

- Variables dóó expressions wolyéhígíí t'áa altsoh éí námbóó t'áa anínígíí yáh naazjh.
- Nidaashch'ąą'ígíí hólógo ayósinígíí éí scalego nidaashch'ąągo adaalyaa.
- Nidaashch'ąą'ígíí t'áa altsoh éí neekidęę'go nél'jigo haz'ánígíí biyi' naaznil.
- Function alyaaígíí bidomain f éí námbóó t'áa anínígíí át'é x ákoh éí $f(x)$ námbóó t'áa anínígíí át'é.

Nida'idikid la' t'áa dikwíida bee náhane' bik'ih hidiinígíí biniyégo, dabiká'ígíí hasht'e nilééh dóó bee náhane' daaszooígíí la' bik'ih diilníh. Nida'idikid la' t'áa dikwíida bee náhane' bik'ih hidiinígíí éí t'áa'á'í bee náhane' t'áa ákot'é.

Nida'idikid ółta'í t'áa bí yaa náhalne'ígíí biniyégo, dabiká'ígíí hasht'e nilééh dóó hóyahgo yaa halne'ígi át'éego bee náhane'í bikáá' anilééh.

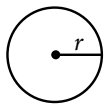
- **Bee náhane'í t'áa ákot'éhígíí dikwíida** bik'iniitąago, bee náhane' t'áa'á'ígo bikáá' anilééh.
- **Ádin dóó biláá anéelt'e'** biniyégo, bee náhane'go bee náhane'í éí 5 ałkee' asdzohgo bíghah bikáá' aniléehgo bíghah dóó **ádin dóó bi'oh anéelt'e'** biniyégo, bee náhane'go bee náhane'í éí 6 ałkee' asdzoh (díí asdzohgo asht'ishígíí bílgo) bíghah.
- Bee náhane'í **yáál** át'éego bee bá haz'ánígíí doo bíghahgóogo, yáál bee da'asht'ish bíł ałhxeelt'éego anilééh.
- Bee náhane'í **yáál bee da'asht'ish** át'éego bee bá haz'ánígíí doo bíghahgóogo, t'áa ałts'íisigo doodago djî' góne si'áanígíí bich'j' anéelt'e'ígíí anilééh.

- Bee náhane'í **námboo altaanásnilígíí** át'éego ($3\frac{1}{2}$ díigi át'éego), improper yáálgo anilééh ($7/2$) doodago yáál bee da'asht'ish bił ałhxeelt'éego (3.5) anilééh.
- **Binahjji' éédahozinígíí** bee náhane'í biní'sinizooígíí díi dah alzhin %, alts'íísigo yaago da'asht'ishígíí doodago béeso \$ bootłą'go ooléełh lágo.

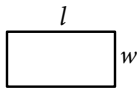
Binahjji' Dahane'ígíí

Bee Náhane'	Bee náhane' bee haz'ánigi át'éego ídaalne'ígíí	Doonidzinda: DOO hádoodzoh DA
3.5	3.5	31/2
	3.50	
	7/2	3 1/2
$\frac{2}{3}$	$\frac{2}{3}$	0.66
	.6666	.66
	.6667	0.67
	0.666	
	0.667	.67
$-\frac{1}{3}$	$-\frac{1}{3}$	-.33
	-.3333	
	-0.333	-0.33

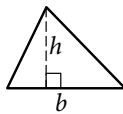
Naaltsos Binahjji' Éédahozinígíí

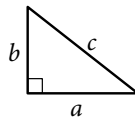
$A = \pi r^2$
 $C = 2\pi r$

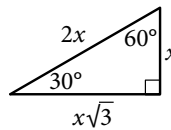
$A = lw$

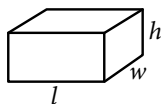
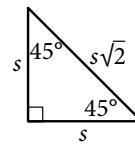
$A = \frac{1}{2}bh$

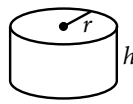
$c^2 = a^2 + b^2$

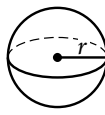
Táago Daastł'ahgo Naazinígíí

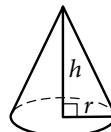
$V = lwh$

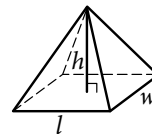
$V = \pi r^2 h$

$V = \frac{4}{3}\pi r^3$

$V = \frac{1}{3}\pi r^2 h$

$V = \frac{1}{3}lwh$

Nazbąs biyi' náhasdzogo ałhéé'idzooígíí bidegree éí 360.
Náhasdzogo ałhéé'idzooígíí almí'dóo bibaąhji' idzooígíí éí 2π.
Táago yistł'ah degrees bee bída'néel'ąądígíí ałhíidzohgo éí 180.